

Pirkanmaan Lintutieteellinen Yhdistys ry

**TAMPEREEN KAUPUNKI
TIIRA.FI LAJISTOKOONTI
2023**

Pekka Suhonen/Pirkanmaan Lintutieteellinen Yhdistys ry

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO	3
1.1	TEHTÄVÄN KUVAUS	3
1.2	YLEISTÄ SELVITYSALUEISTA	3
2	TEHTÄVÄSISÄLTÖ	4
2.1	LAJISTON KERUU.....	4
3	LINNUSTO	5
3.1	LAJISTONKOONTI	5
4	LOPUKSI	7

1 JOHDANTO

1.1 Tehtävän kuvaus

Tämä lajistoselvitys on tehty Tampereen kaupungin toimeksiannosta Green City Accordin linnustoindikaattorin lähtötason laskemiseen liittyvänä lajistoselvityksenä.

Tämän selvityksen tavoitteena oli saada selville maantieteellisesti rajatuilta, tietyiltä rakennetuilta alueilta tavatut lintulajit. Tarkoitus on, että jatkossa tullaan seuraamaan lajiston muutoksia kolmen vuoden välein kyseisillä alueilla kaupungin kehittyessä.

Lajisto selvitettiin kahdella eri menetelmällä:

1. Tiira-rekisteristä poimittiin kaikki ajanjaksolta 1.11.2022-31.10.2023 aikana havaitut lajit toimitetun liitteen 1 osoittamilta alueilta (Keskusta ja Hiedanranta). Havainnoista on poistettu kaikki selkeästi ylilentäviksi tulkittavat lintuyksilöt. Tarjouspyynnön liitteen 1. mukaisten alueiden Tiira.fi:n havainnot käytiin läpi ja niistä muodostettiin listaus alueella havaituista lajeista. Nämä on esitetty ohessa.
2. Oheisessa toisessa osassa suoritettiin kartoitus maastossa lintujen pesimäkaudella 2023 toimitetun liitteen 2 osoittamilla viidellä eri alueella. Maastossa pyrittiin havaitsemaan kaikki alueella esiintyvät lintulajit. Joka lajista arvioitiin korkein pesimävarmuusindeksi eri alueilta. Lajeista merkittiin kartalle mahdolliset merkittävät lajit (harvinaisemmat lajit sekä uhanalaiset ja direktiivilajit) sekä näiden havaintojen laatu (pesivä, ruokaileva tms.). Ylilentäviksi tulkittavia lajeja ei ole raportoitu. Tästä kohdasta 2 on tehty ja toimitettu erillinen raportti.

1.2 Yleistä selvitysalueista

Tampereen keskusta-alue (Kuva 1) sijaitsee melko kapealla maakannaksella kahden ison järven välissä: alue rajautuu pohjoisessa Näsijärveen ja etelässä Pyhäjärveen. Tämän alueen itä- länsiosat ovat laajalti rakennettua kaupunkiympäristöä, joita lomittavat puisto- ja muut viheralueet. Em. lisäksi on hie- man myös luonnontilaisia metsiköitä ja pensaikkoa.

Kuva 1) Tampereen keskusta

Hiedanrannan alue sijaitsee Tampereen keskustasta länsiluoteeseen n. viiden kilometrin etäisyydellä. Eteläpuolella alue ulottuu Vaasantiehen asti. Pohjoisosasta se rajautuu Niemenrannan asuinalueeseen ja idässä alue rajautuu Näsijärveen.

2 TEHTÄVÄSISÄLTÖ

2.1 Lajiston keruu

Tiira-rekisteristä poimittiin ajanjakson 1.11.2022-31.10.2023 väliltä kaikki havaitut lajit, jotka olivat tarjouspyynnön mukana toimitetun liitteen 1 osoittamilta alueilta (Keskusta ja Hiedanranta). Havainnoista on poistettu kaikki selkeästi ylilentäviksi tulkittavat lintuyksilöt. Tiira-havaintoihin voi sisältyä myös sellaisia havaintoja lajeista, joissa havainto on tehty tarjouspyyntöaineistossa olevalta karttarajausruudulta, mutta itse lintu ei ole ollut ruudulla. Em. johtuu siitä, että linnun paikka ei ole pakollinen tieto Tiirassa, eikä tietyistä havainnoista voi saada mitenkään selville missä itse lintu on tarkkaan ottaen ollut. Havainnot on kerätty karttarajauksen alueelta olevien havaintopaikkojen perusteella, eikä linnun paikan perusteella.

Kuva 10) Hiedanranta

3 LINNUSO

3.1 Lajistonkoonti

Selvitysalueelta 1 (keskusta) löydettiin Tiira -aineistoon tallennettuna yhteensä havainnot 105 lajista (taulukko 1), joista valtaosa oli hyvin tavallisia pesimälajeja, mutta muutamia mielenkiintoisia lajejakin oli mukana. Selvitysalueelta 2 (Hiedanranta) löydettiin yhteensä vain 13 lajia kyseisestä aineistosta (taulukko 2).

Tiira.fi: lajilistaus			
Kaakkuri (<i>Gavia stellata</i>)		Käpytikka (<i>Dendrocopos major</i>)	
Kuikka (<i>Gavia arctica</i>)		Pikkutikka (<i>Dendrocopos minor</i>)	
Silkkiiukku (<i>Podiceps cristatus</i>)		Käenpiika (<i>Jynx torquilla</i>)	
Härkälintu (<i>Podiceps grisegena</i>)		Niittykirvinen (<i>Anthus pratensis</i>)	
Mustakurkku-uikku (<i>Podiceps auritus</i>)		Haarapääsky (<i>Hirundo rustica</i>)	
Merimetso (<i>Phalacrocorax garbo</i>)		Keltävästäräkki (<i>Motacilla flava</i>)	
Harmaahaikara (<i>Ardea cinerea</i>)		Västäräkki (<i>Motacilla alba</i>)	
Laulujoutsen (<i>Cygnus cygnus</i>)		Tilhi (<i>Bombycilla garrulus</i>)	
Kanadanhanhi (<i>Branta canadensis</i>)		Koskikara (<i>Cinclus cinclus</i>)	
Valkoposkianhi (<i>Branta leucopsis</i>)		Peukaloinen (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	
Haapana (<i>Anas penelope</i>)		Punarinta (<i>Erithacus rubecula</i>)	
Harmaasorsa (<i>Anas strepera</i>)		Satakieli (<i>Luscinia luscinia</i>)	
Tavi (<i>Anas crecca</i>)		Mustaleppälintu (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	
Sinisorsa (<i>Anas platyrhynchos</i>)		Leppälintu (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)	
Jouhisorsa (<i>Anas acuta</i>)		Kivitasku (<i>Oenanthe oenanthe</i>)	
Punasotka (<i>Aythya ferina</i>)		Mustarastas (<i>Turdus merula</i>)	
Tukkasotka (<i>Aythya fuligula</i>)		Räkättirastas (<i>Turdus pilaris</i>)	
Mustalintu (<i>Melanitta nigra</i>)		Punakylkirastas (<i>Turdus iliacus</i>)	
Pilkkasiipi (<i>Melanitta fusca</i>)		Kultarinta (<i>Hippolais icterina</i>)	
Telkkä (<i>Bucephala clangula</i>)		Ruokokerttunen (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)	
Uivelo (<i>Mergus albellus</i>)		Hernekerttu (<i>Sylvia curruca</i>)	
Tukkakoskelo (<i>Mergus serrator</i>)		Lehtokerttu (<i>Sylvia borin</i>)	
Isokoskelo (<i>Mergus merganser</i>)		Mustapääkerttu (<i>Sylvia atricapilla</i>)	
Merikotka (<i>Haliaeetus albicilla</i>)		Sirittäjä (<i>Phylloscopus sibilatrix</i>)	
Kanahaukka (<i>Accipiter gentilis</i>)		Tiltalti (<i>Phylloscopus collybita</i>)	
Varpushaukka (<i>Accipiter nisus</i>)		Pajulintu (<i>Phylloscopus trochilus</i>)	
Kalasääski (<i>Pandion haliaetus</i>)		Hippiäinen (<i>Regulus regulus</i>)	
Tuulihaukka (<i>Falco tinnunculus</i>)		Harmaasieppo (<i>Muscicapa striata</i>)	
Nuolihaukka (<i>Falco subbuteo</i>)		Kirjosieppo (<i>Ficedula hypoleuca</i>)	
Liejukana (<i>Gallinula chloropus</i>)		Hömötiainen (<i>Parus montanus</i>)	
Nokikana (<i>Fulica atra</i>)		Kuusitiainen (<i>Parus ater</i>)	
Kurki (<i>Grus grus</i>)		Sinitiainen (<i>Parus caeruleus</i>)	
Meriharakka (<i>Haematopus ostralegus</i>)		Talitiainen (<i>Parus major</i>)	
Kapustarinta (<i>Pluvialis apricaria</i>)		Puukiiپیج (<i>Certhia familiaris</i>)	
Lapinsirri (<i>Calidris temminckii</i>)		Pähkinähakki (<i>Nucifraga caryocatactes</i>)	
Suosirri (<i>Calidris alpina</i>)		Närhi (<i>Garrulus glandarius</i>)	
Lehtokurppa (<i>Scolopax rusticola</i>)		Harakka (<i>Pica pica</i>)	
Liro (<i>Tringa glareola</i>)		Naakka (<i>Corvus monedula</i>)	
Rantasipi (<i>Actitis hypoleuca</i>)		Mustavaris (<i>Corvus frugilegus</i>)	
Naurulokki (<i>Larus ridibundus</i>)		Varis (<i>Corvus corone</i>)	
Kalalokki (<i>Larus canus</i>)		Korppi (<i>Corvus corax</i>)	
Selkälokki (<i>Larus fuscus</i>)		Varpunen (<i>Passer domesticus</i>)	
Harmaalokki (<i>Larus argentatus</i>)		Pikkuvarpunen (<i>Passer montanus</i>)	
Merilokki (<i>Larus marinus</i>)		Peippo (<i>Fringilla coelebs</i>)	
Räyskä (<i>Sterna caspia</i>)		Järripeippo (<i>Fringilla montifringilla</i>)	
Kalatiira (<i>Sterna hirundo</i>)		Viherpeippo (<i>Carduelis chloris</i>)	
Lapintiira (<i>Sterna paradisaea</i>)		Tikli (<i>Carduelis carduelis</i>)	
Kesykyyhky (<i>Columba livia</i>)		Vihervarpunen (<i>Carduelis spinus</i>)	
Turkinkyhky (<i>Streptopelia decaocto</i>)		Urpiainen (<i>Carduelis flammea</i>)	
Sepelkyhky (<i>Columba palumbus</i>)		Pikkukäpylintu (<i>Loxia curvirostra</i>)	
Viirupöllö (<i>Strix uralensis</i>)		Punatulkku (<i>Pyrrhula pyrrhula</i>)	
Tervapääsky (<i>Apus apus</i>)		Pulmunen (<i>Plectrophenax nivalis</i>)	
Palokärki (<i>Drycopus martius</i>)		Yht. 105 lajia	

Taulukko 1) Keskustan alueelta kerätty lajisto (Tiira.fi)

Tiira.fi: lajilistaus			
Kuikka (<i>Gavia arctica</i>)			
Tukkakoskelo (<i>Mergus serrator</i>)			
Fasaani (<i>Phasianus colchicus</i>)			
Pikkutylli (<i>Charadrius dubius</i>)			
Kiuru (<i>Alauda arvensis</i>)			
Kivitasku (<i>Oenanthe oenanthe</i>)			
Mustarastas (<i>Turdus merula</i>)			
Räkättirastas (<i>Turdus pilaris</i>)			
Viitakerttunen (<i>Acrocephalus dumetorum</i>)			
Harmaasieppo (<i>Muscicapa striata</i>)			
Tikli (<i>Carduelis carduelis</i>)			
Urpiainen (<i>Carduelis flammea</i>)			
Punavarpunen (<i>Carpodactys erythrinus</i>)			
Yht. 13	lajia		

Taulukko 2) Hiedanrannan alueelta kerätty lajisto (Tiira.fi)

4 LOPUKSI

Kerätystä aineistosta voidaan todeta mm. se, että keskustan alueella havainnoidaan ja retkeillään aktiivisesti läpi vuoden johtuen alueen sijainnista sekä muutamista kohtalaisen hyvistä lintupaikoista. Havainnoitsijoita on useita, ja heistä myös monet henkilöt tallentavat havaintonsa Tiira.fi, joten havaintodataa kertyy vuodessa suhteellisen paljon.

Hiedanrannan alue on vuosien saatossa muuttunut melko radikaalisti linnuston suhteen, jonka vuoksi moni ei pidä sitä enää kovin mielenkiintoisena lintupaikana. Alueella on menossa tälläkin hetkellä hyvin mittava rakennusprojekti (raiotie), joka tulee hyvin suurella todennäköisyydellä vaikuttamaan jatkossa monen lajin häviämiseen alueelta.

Kangasalla 30.11.2023

PIRKANMAAN LINTUTIETEELLINEN YHDISTYS RY

Pekka Suhonen